

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
I. MIEJSCE SOCJOLOGII WŚRÓD NAUK SPOŁECZNYCH	9
1. Początki socjologii	9
2. Kryteria wyodrębniania dyscypliny naukowej	10
3. Socjologia a socjotechnika	13
4. Zakres i sposób pojmowania problemów socjologii	14
5. Socjologia a inne nauki społeczne	17
6. Działy socjologii	19
7. Tradycje socjologii w Polsce	20
II. CZŁOWIEK JAKO ISTOTA SPOŁECZNA	22
1. Środowisko człowieka	22
2. Społeczne komunikowanie się	25
3. Społeczne oddziaływanie na jednostki ludzkie	26
4. Wzory społeczne i socjalizacja jednostki	28
5. Podmiotowość społeczna, pozycja społeczna jednostki	31
III. WIĘŹ SPOŁECZNA. STRUKTURY SPOŁECZNE	33
1. Stosunki społeczne	33
2. Zbiory ludzi – sposoby pojmowania	35
3. Zbiorowość, społeczność	37
4. Grupa społeczna	39
5. Tworzenie się grupy	41
6. Rozmiary i struktura wewnętrzna grupy	43
7. Sposób podejmowania decyzji społecznie doniosłych	46
8. Typy grup ze względu na ich zadania	47
9. Związek grupy z terytorium	48
10. Typy pośrednie: tłum, publiczność, krąg społeczny	50
11. Instytucja społeczna	52
IV. STRATYFIKACJA SPOŁECZNA	54
1. Pojęcie stratyfikacji	54
2. Sposoby pojmowania klasy społecznej	55
3. Stratyfikacja społeczeństwa polskiego	59

V. KONCEPCJE ROZWOJU SPOŁECZNEGO	66
1. Czynniki rozwoju	66
2. Rozwój przez współdziałanie	68
3. Rozwój przez walkę	69
4. Socjologiczne aspekty kryzysów w Polsce po 1944 roku . 71	
VI. NARÓD JAKO GRUPA OPARTA NA WIĘZI KULTUROWEJ	74
1. Pojęcie kultury i więzi kulturowej	74
2. Pojęcie narodu	76
3. Kryteria obiektywne wyodrębniania narodów	77
4. Kryteria subiektywne wyodrębniania narodu	79
5. Problemy mniejszości narodowych i ucisku narodowościowego	80
VII. PAŃSTWO A SPOŁECZEŃSTWO	83
1. Społeczność państwowa a grupa państwowa	83
2. Elity władzy a aparat administracji państwowej	86
3. Biurokratyzacja współczesnego aparatu państwowego	88
4. Aparat wymiaru sprawiedliwości	89
5. Aparat wojskowo-policyjny	90
6. Organy przedstawicielskie	93
7. Ciała pośredniczące między organami państwa a ogółem obywateli	95
8. Bezpośrednie zasięganie opinii społeczeństwa	98
9. Samorząd	99
VIII. NIEKTÓRE PROCESY SPOŁECZNE WE WSPÓŁCZESNEJ POLSCE	101
1. Migracje ludności na obszarze Polski	101
2. Industrializacja	103
3. Urbanizacja	105
4. Przemiany kulturalne	107
5. Zjawiska dezintegracji społecznej	108
IX. METODY I TECHNIKI BADAŃ SOCJOLOGICZNYCH	113
1. Rodzaje metod i technik badawczych	113
2. Metody badania materiałów zastanych	115
3. Obserwacja a eksperyment	117
4. Lustracje społeczne	119
5. Metoda ankietowa	120
6. Plan organizowania badań ankietowych	122
7. Metody opracowania wyników badań	124

X. SOCJOLOGIA PRAWA	129
1. Socjologia prawa jako gałąź socjologii	129
2. Socjologia prawa jako nauka prawna	131
3. Kierunki empirycznych badań socjologicznoprawnych we współczesnej Polsce	134
 XI. KIERUNKI SOCJOLOGII	 141
1. Historia myśli socjologicznej	141
2. Pozytywizm i neopozytywizm w socjologii	144
3. Ewolucjonizm w socjologii	147
4. Koncepcje socjologiczne marksizmu. Szkoła frankfurcka.	148
5. Kierunki psychologistyczne w socjologii	151
6. Socjologia E. Durkheima	153
7. Socjologia humanistyczna	154
8. Funkcjonalizm w socjologii	157
9. Współczesne orientacje socjologiczne	159
 LEKTURY ROZSZERZAJĄCE	 161